

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.567/2011/3.szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Vargha László ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Gál Ferenc Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Gál Ferenc ügyvéd) által képviselt **(alperes nev, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kezesi szerződésből eredő követelés és egyéb iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság (Kecskeméti Törvényszék) 2011. szeptember 5. napján kelt 3.G.40.362/2010/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja**, az alperes marasztalásának összegét 7.542.115,- (Hétmillió-ötszáznegyvenkettőezer-egyszázötvenöt) Ft-ra és az elsőfokú ítélet szerinti kamatára leszállítja.

Az alperest terhelő elsőfokú eljárási költség összegét 1.300.000,- (Egymillió-háromszázezer) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az ott írt ingatlanokból végrehajtás útján történő kielégítés túrésára vonatkozó alperesi kötelezettség 12.430.131,- (Tizenkettőmillió-négyszázharmincezer-egyszázharmincegy) Ft és ennek 2010. október 1. napjától a kifizetésig járó, minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összege erejéig áll fenn.

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 200.000,- (Kettőszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

A felperes 124.300,- (Egyszázhuszonnégyezer-háromszáz) Ft, az alperes 621.500,- (Hatszázhuszonegyezer-öttszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére köteles - külön felhívásra - az államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A peres felek által 2004. július 27-én megkötött kezesi szerződésben az alperes készfizető kezességet vállalt a **B...** Kft-nek a felperes által - a köztük létrejött marketing szerződések keretében - leszállított áruk ellenértékének megfizetéséért. A szerződés 3. pontjában a tartozásokat áru-, illetőleg marketing tartozásként nevesítették.

Az ezzel egyidőben kelt jelzálogszerződésben az alperes 20.000.000,- Ft erejéig keretbiztosítéki jelzálogjogot engedett a felperesnek a tulajdonában álló **település neve, 1...** helyrajzi számú, **(utca 1. neve, házszám)** alatti ingatlanra.

A felek 2004. november 18-án ismét jelzálogszerződést kötöttek, melyben 8.000.000,- Ft összegű tartozás erejéig keretbiztosítéki jelzálogjogot alapítottak az alperes **település neve, 2...** helyrajzi számú, **(település neve, utca 2. neve, házszám)** alatti ingatlanára. Mindkét jelzálogszerződés tartalmazza, hogy a biztosíték kiterjed azokra az árukra is, amelyeket a felperes által a tulajdonosok nevében megkötött ún. marketingszerződések keretében a szállítók közvetlenül a **B...** Kft-nek szállítanak le, s amelyekből a **B...** Kft-nek fizetési kötelezettsége keletkezik. Rögzítették, hogy az alperes készfizető kezességet vállalt a **B...** Kft. jelzálogjogszerződés szerinti tartozásainak kiegyenlítéséért. A szerződéseket mind az adós, mind a mellékkötelezettek képviselőjében **(személy neve)** törvényes képviselő írta alá.

Az ingatlan-nyilvántartásba a felperest illető jelzálog jogosultságok bejegyzést nyertek.

A Fővárosi Bíróság az 50.Gpk.22.0055/2009. számon kibocsátott - 2009. március 20-án jogerőre emelkedett - fizetési meghagyásban kötelezte a **B...** Kft-t, fizessen meg a felperesnek 14.424.835,- Ft-ot „árutartozás, bónusz-elszámolás különbözet, késedelmi kamat és pénzügyi garanciavállalás jogcímén, valamint és ennek 2008. november 1. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. A jogerős fizetési meghagyás alapján végrehajtási eljárás indult.

Az alperes 2009. szeptember 21-én kelt levelével tájékoztatta a felperest, hogy átvállalta a **B...** Kft-nek a felperes felé fennálló tartozását, amely 8.156.860,- Ft és további - polcdíj elszámolásból eredő - 451.200,- Ft.

A felperes 2010. szeptember 21-én az alperest, mint készfizető kezest felhívta a teljesítésre azzal, hogy a 2010. január 11-i jegyzőkönyv szerint a tartozás összesen 17.002.907,- Ft. Az alperesi képviselő a felhívást 2010. szeptember 27-én átvette.

Majd október 21-én arról tájékoztatta az alperest, hogy vele, mint készfizető kezessel szemben 12.430.131,- Ft összegű követelése áll fenn, mivel az adóssal szemben folyó végrehajtási eljárásban 5.530.460,- Ft megtérült. Ennek megfelelően tökekövetelése 8.594.375,- Ft-ra csökkent, melynek késedelmi kamata 2010. szeptember 30. napjáig 3.019.056,- Ft. Perköltség igényét 726.700,- Ft-ban, a végrehajtási költség igényét pedig 90.000,- Ft-ban határozta meg.

A felperes 2010. november 9-én kelt, alperesnek megküldött tájékoztatása szerint az adós folyószámla tartozása 7.542.115,- Ft, pénzügyi garancia tartozása 213.023,- Ft, míg a késedelmi kamat 839.237,- Ft. A teljes követelés 12.430.131,- Ft, melynek 8 napon belüli megfizetésére szólította fel.

A felperes módosított keresetében 12.430.131,- Ft és ennek 2010. október 1. napjától a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A §-a szerinti mértékű késedelmi kamatának megfizetésére kérte kötelezni az alperest készfizető kezesi helytállási kötelezettségére hivatkozással, valamint annak tűrésére, hogy a jelzálogszerződésekben megjelölt ingatlanokból - a javára bejegyzett jelzálogjog alapján - követelését kielégíthesse.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A készfizető kezességvállalás alapján előterjesztett kereset jogalapját nem vitatta,összepszerűségét azonban igen. E körben arra hivatkozott, hogy helytállási kötelezettsége kizárólag a leszállított áruk ellenértékének megfizetésére vonatkozik, a kamatokra és egyéb költségekre nem. Állította, a tőketartozás mindössze 7.542.115,- Ft. Érvelése szerint a fizetési meghagyásos, valamint a végrehajtási eljáráshoz kapcsolódó költségek megfizetésére sem kötelezhető, miután a felperes az eljárások megindulását megelőzően teljesítésre nem szólította fel. A jelzálogjogon alapuló igénytel összefüggésben nem nyilatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest a kereseti kérelem szerint marasztalta. Határozatának indokolása szerint az alperes a követelés jogalapját nem vitatta, ugyanakkor a felperes annakösszepszerűségét okiratokkal igazolta. Nem fogadta el azt a kezesi követeléssel kapcsolatos alperesi érvelést, mely szerint mentesülhetne a végrehajtási és egyéb költségek alól amiatt, hogy a felperes az eljárás megindulása előtt nem tájékoztatta a fennálló tartozásról, illetőleg nem szólította fel a teljesítésre. Etekintetben hangsúlyozta, ugyanaz a személy a törvényes képviselője a főkötelezett gazdasági társaságnak és a mellékkötelezett alperesnek, így a fennálló tartozásokról szükségszerűen tudnia kellett. A jelzálogszerződés és a Ptk. rendelkezései alapján megállapította, hogy 28.000.000,- Ft felső értékhatárig az alperes mind a tőkeösszeg, mind a járulékos követelések és költségek végrehajtását köteles tűrni a fedezetül felajánlott ingatlanokból.

Az ítélettel szemben, annak megváltoztatása és a kereset elutasítása érdekében az alperes terjesztett elő fellebbezést. Arra hivatkozott, hogy helytállási kötelezettsége a kezesi szerződésen alapul, amely kizárólag a tőkeösszegre, 7.542.115,- Ft-ra vonatkozott.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyására irányult. Az alperes által kifogásolt tételek tekintetében utalt arra, hogy a követelés a Fővárosi Bíróság által kibocsátott jogerős fizetési meghagyáson alapul, az ítélt dolognak minősül, ezért jelen eljárásban azösszepszerűség már nem vitatható. Állította, hogy korábban az alperes törvényes képviselője nem tette vitássá helytállási kötelezettségét, részletekben történő teljesítésre vállalt kötelezettséget, a határidő azonban eredménytelenül telt el.

A fellebbezés **részben alapos.**

Az alperes készfizető kezességvállalásával személyi, míg a megkötött jelzálogjog szerződéssel dologi biztosítékot nyújtott az adósnak a felperes felé fennálló különböző tartozásaiért.

A Ptk. 272. § (1) bekezdése szerint kezességi szerződéssel a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni.

Kezességvállalás esetén a kezes teljes vagyona fedezetül szolgál a jogosult igényének kielégítésére a főadós nemteljesítése esetén. A helytállási kötelezettség mértékét meghatározza egyrészt az adós tartozása: járulékos jellegéből adódóan a kezes helytállási kötelezettsége a főadósénál terheesebb nem lehet. Másfelől a kezességvállalás - ezzel a helytállási kötelezettség - terjedelmét a kezesi szerződés tartalma szabja meg, így lehetséges, hogy a kezes nem köteles minden, a főadóst terhelő tartozásért helytállni. Helytállási kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyet vállalt, annál nem lehet súlyosabb és később sem válhat terheesebbé, kiterjed azonban a kezesség elvállalása után esedékessé váló mellékszolgáltatásokra. A perköltségekért és a végrehajtási költségekért viszont csak akkor felel, ha - értelemszerűen a főadóssal szembeni - keresetindítás előtt őt a teljesítésre felszólították (Ptk. 273. § (1)-(2) bekezdés). Az alperesi kezességvállalás terjedelme az azt tartalmazó okiratból állapítható meg.

A Ptk. 207. § (1) bekezdése szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogy azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

A felek között 2004. július 27-én létrejött kezesi szerződés, valamint az ugyanezen a napon, majd a későbbiekben 2004. november 18-án megkötött jelzálogszerződések is egyértelmű rendelkezéseket tartalmaznak a készfizető kezességvállalás tényére és terjedelmére vonatkozóan. A kezesi szerződés szerint az alperes „a

marketingszerződések keretében leszállított áruk ellenértékének megfizetéséért" vállalt helytállási kötelezettséget, a jelzálogjog szerződés elnevezésű okiratokban szereplő készfizető kezességvállalás pedig a szállítási szerződéseken alapuló vételártartozásokra vonatkozik. A kötelezettségvállalás tehát kizárólag a főadós által meg nem fizetett - marketing-, illetőleg szállítási szerződésekből eredő - vételárra, azaz a tőkeösszegre vonatkozik, az egyéb költségekre nem. Miután a szerződések szövege etekintetben egyértelmű, a szerződés megkötésekor azt a felperesnek is így kellett értenie. Ennek megfelelően az alperesnek, mint készfizető kezesnek a helytállási kötelezettsége a felperes 2010. november 9-i keltű levelében szerepeltetett 7.542.115,- Ft összegű tőketartozás erejéig áll fenn, az azon felüli költségekre - így a pénzügyi garanciára, a kamatra, a korábbi nemperes eljárás költségére és a végrehajtási költségre - nem. Utóbbiak nem tekinthetők mellékszolgáltatásoknak, illetőleg a főkötelezettel szembeni fizetési meghagyásos és végrehajtási eljárás költsége azt megelőző teljesítési felhívás hiányában nem terhelhető a kezesre.

A felperes 2010. szeptember 21-i levelével hívta fel az alperest, mint készfizető kezest a teljesítésre, ezzel tette lejárttá a vele szemben fennálló követelését, így ennek kézbesítésétől köteles az alperes késedelmi kamat fizetésére a felperesnek, azaz 2010. szeptember 27. napjától. Miután a kereseti kérelemben ennél későbbi időpont szerepel, az elsőfokú bíróság a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját helytállóan határozta meg 2010. október 1. napjában.

Megjegyzi az ítélet, hogy a Fővárosi Bíróság által kibocsátott fizetési meghagyás jogerőre emelkedésével a főkötelezettrel szembeni követelés valóban ítélt dologgá vált, ez azonban csak az adott felek, vagyis a fizetési meghagyás szerinti jogosult és kötelezett tekintetében eredményez anyagi jogerőt, amely kizárja, hogy a már elbírált jogot egymással szemben vitássá tegyék (Pp. 321. § (1) bekezdés, 229. § (1) bekezdés).

Az alperes helytállási kötelezettsége dologi adósi, jelzálogkötelezett minőségében a fentiektől eltérő terjedelmű.

A Ptk. 251. § (3) bekezdése szerint a zálogtárggyal való felelősség terjedelme ahhoz a követeléshez igazodik, amelynek biztosítására a zálogtárgy szolgál. Kiterjed a kamatokra, a követelés és a zálogjog érvényesítésének költségeire, továbbá a zálogtárgyra fordított szükséges költségekre is.

A zálogkötelezett helytállási kötelezettsége tehát - az önálló zálogjog (Ptk. 269. §) kivételével - a jogszabály egyértelmű rendelkezése alapján a tőkén kívül az egyéb járulékos követelések tekintetében is fennáll. Erre nézve az elsőfokú ítélet helytálló jogi érvelést tartalmaz.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a készfizető kezesi helytállási kötelezettség körében az alperes marasztalásának összegét 7.542.115,- Ft tőkekövetelésre és az elsőfokú ítélet szerinti mértékű és tartamú késedelmi kamatára leszállította. Ugyancsak leszállította az alperest terhelő elsőfokú eljárási költség összegét 1.300.000,- Ft-ra figyelemmel arra, hogy fellebbezése részben eredményesnek bizonyult (Pp. 81. § (1) bekezdés).

Egyebekben - a jelzálogjog szerződésen alapuló igény tekintetében - az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy az ott írt ingatlanokból végrehajtás útján történő kielégítés tűrésére vonatkozó alperesi kötelezettség 12.430.131,- Ft és ennek 2010. október 1. napjától a kifizetésig járó, minden naptári félév teljese idejére az érintett naptári félév megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összege erejéig áll fenn, mivel az elsőfokú ítélet a tűrés kötelezettség terjedelme tekintetében csupán visszautalt a kezesi marasztalásra, amelyet azonban az ítélet részben megváltoztatott.

Az alperes fellebbezése kisebb részben eredményre vezetett. Ezt figyelembe véve határozta meg az ítélet az alperes fellebbezését a fentebb már hivatkozott Pp. 81. § (1) bekezdése alapján - a másodfokú eljárásban nagyobb részt peresztesnek minősülő alperes másodfokú eljárási költségviselésének mértékét. Ennek során figyelemmel volt a felek jogi képviselőinek a másodfokú eljárásban kifejtett munkamennyiségére és a fellebbezési értékre is (32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése).

A fellebbező fél a másodfokú eljárásban személyes illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült, ezért a felek a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése alapján pereszteségi arányuknak megfelelően

kötelesek megfizetni az államnak - külön felhívásra - az előzetesen le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Szeged, 2012. február hó 23. napján

Dr. Mányoki Zsolt sk.
a tanács elnöke

. Kiss Gabriella sk.
előadó bíró

Dr. Hámori Attila sk.
táblabíró